

Kommunutvecklare 2025 - Rapport

1 Bakgrund

Vi som kommunutvecklare har fått i uppdrag att analysera och hitta lösningar på Hedemora kommuns demografiska utmaningar och kompetensförsörjningsbehov. Vi är ungdomar som själva bor i kommunen, och vi vill vara med och forma den framtid som vi också kommer att leva i. Hedemora står idag inför flera stora förändringar, där befolkningssammansättningen förändras och behoven inom vård, skola och arbetsliv ställer nya krav på både kommunen och dess invånare. En av de största förändringarna i Hedemora kommun under perioden 2023–2030 är den kraftiga ökningen av invånare som är 80 år eller äldre. Redan idag är omsorgen den största arbetsgivaren i kommunen, men medelåldern är hög och många anställda närmar sig pension. Samtidigt som befolkningen blir äldre, föds det färre barn i Hedemora. Det gör att barn i åldrarna 1–14 år blir färre under de kommande åren, vilket påverkar förskolor och skolor i hela kommunen. Med färre barn behövs färre lärare och förskollärare. Det förväntas bli stor brist på undersköterskor, barnskötare och socialarbetare, men också på lärare, specialpedagoger och fritidspedagoger. För att klara framtidens behov krävs inte bara att fler utbildar sig till dessa yrken, det behövs också bättre villkor och större förståelse för hur viktiga dessa yrken är. Som kommunutvecklare är vårt mål att lyfta ungas perspektiv i frågor som rör Hedemoras framtid. Vi vill bidra med nya idéer, lösningar och tankar som kan göra vår kommun mer starkare mot de utmaningar vi ser komma.

2 Syfte och frågeställningar

Syftet med den här undersökningen är att ta reda på vad invånarna i Hedemora tycker är bra med kommunen, vad de saknar, vad som skulle kunna få fler att flytta hit och vad som kan förbättras för unga. Vi vill också ta reda på hur man kan få fler att handla lokalt.

2.2. frågeställningar

- Vilken affär skulle invånarna vilja ha i Hedemora?
- Vad kan kommunen förbättra?

3 Undersökningens metod

För att samla in data använde vi två olika metoder:

3.1 Intervjuer på stan

Vi pratade direkt med människor ute på stan i Hedemora för att få en djupare förståelse för deras tankar, behov och önskemål kring orten. Detta gav oss värdefulla insikter från invånare i olika åldrar och med olika bakgrunder.

3.2 Instagram-omröstningar

Vi genomförde två omröstningar via Instagram för att nå ut till en bredare målgrupp, framför allt yngre personer. Vi riktade oss främst till vänner och familj, men även andra följare kunde delta.

Den första omröstningen handlade om vad som skulle kunna förbättras i Hedemora. Vi gav följande exempel som alternativ att rösta på:

1.Bättre vägar och cykelbanor **2.** Fler bostäder **3.** Tryggare skolor och satsningar på ungdomar **4.** Fler affärer och bättre lokal handel

Denna kombination av metoder gjorde att vi kunde få både kvalitativa och kvantitativa perspektiv i vår undersökning. Resultaten redovisas längre fram i rapporten.

Kommunutvecklare

1. Kompetensförsörjning

Vår grupp vill att flera gymnasieval ska införas som exempelvis El och energi och humanistiska för att ge elever en större möjlighet att välja en utbildning som passar deras intressen och framtidsdrömmar. Alla elever är olika, därför behövs ett bredare utbud av program och inriktningar. Eftersom det inte finns vissa linjer här i Hedemora så kan det skapa ett hinder för dem eftersom det inte har tillgång till det dem vill plugga sig till då måste de åka till andra kommuner som har dessa tillgångar.

1. Vi tänker att om man startar en högskola i Hedemora så förenklar det mycket för de ungdomar som gärna vill stanna kvar i kommunen. Många ungdomar uppskattar om kan gå en promenad till skolan istället för att åka buss som tex Falun eller Borlänge som kan göra att man inte presterar lika mycket som man brukar eftersom du inte får till plugget hemma eller sömnen. För att kunna lösa detta problem måste kommunfullmäktige satsa på att utöka utbudet på valet av olika utbildningar på olika nivåer.

2. Vi har också tänkt att det borde finnas fler jobb med ingen tidigare erfarenhet till de yngre som vill ha ett deltidsjobb eller ett sommarjobb. För att kunna göra detta möjligt bör kommunen hjälpa och stötta folket som vill öppna nya butiker och kan

anställa unga. Kommunen kan underlätta för de nya butiksägarna att starta en verksamhet genom ekonomiska incitament, förenkla tillståndprocesser, marknadsföring och samtidigt som de skapar samarbeten med företag för att erbjuda praktikplatser och handledarstöd till unga utan erfarenhet.

3. Vi tycker också att man borde försöka fokusera mer på att få fler busstider och fler buss hålls platser i småbyarna så de också har tillgång att kunna åka in till stan för att antingen åka till jobbet eller bara umgås med sina kompisar. För att göra detta möjligt kan kommunen och trafikbolagen börja med att kartlägga när och hur ofta invånarna i småbyarna behöver bussar, till exempel genom enkäter eller digitala undersökningar. Därefter kan tidtabellerna justeras så att bussarna går fler gånger per dag, särskilt under morgon- och eftermiddagstider när många behöver pendla.

2. Attraktiva arbetsmöjligheter

1. Vi har tänkt att om man utvecklar gallerian i stan med fler affärer och intressanta saker attraherar det folk i stan eller folk i andra kommuner. För att göra detta kan kommunen och de som äger gallerian jobba tillsammans för att få fler butiker att öppna där. De kan till exempel erbjuda billigare hyra eller hjälp med att starta butiker. Man kan också ha både stora kedjor och små, unika butiker som säljer något speciellt. Det är bra att ha caféer, platser att träffas på, och roliga aktiviteter så att fler vill komma dit.

2. Om man fokuserar på att göra vissa fler fina platser i Hedemora så kan det attrahera fler folk i andra kommuner som kommer till Hedemora för att utforska och kolla på vår fina kultur i Hedemora, detta kan ändra på deras tanke om Hedemora och kanske vilja flytta hit. För att göra detta kan kommunen satsa på att utveckla och förbättra redan populära platser, som till exempel stadens torg, parker och områden vid vattnet, så att de blir mer inbjudande och trivsamma för både invånare och besökare.

3. Handla lokalt

För att kunna få en attraktiv handelsmiljö är om butiker lyssnar på sina kunder och anpassar sitt utbud efter deras önskemål och behov. Vi ser att det finns stor potential i att förbättra dialogen mellan butik och kund, och vi tror att detta inte bara skulle öka kundnöjdheten utan även butikernas lönsamhet.

3. Livskvalitet och attraktivitet

1. Om man satsar mer på fina restauranger och bra mataffärer i Hedemora kan det göra att fler unga vill jobba där, samtidigt som det kan locka fler besökare från andra kommuner. För att göra arbetsplatserna ännu bättre tycker vi att man borde fokusera mer på att skapa starkare relationer mellan kollegorna. Genom att bygga bra samarbete och vänskap på jobbet kan arbetsmiljön bli roligare och mer effektiv, eftersom alla kan hjälpa och stötta varandra. Detta gör att jobbet känns bättre för de anställda, och det kan också göra att fler vill söka sig till dessa arbetsplatser.

2. Vi har pratat ihop oss och vi har kommit fram till att det skulle var mer attraktivt i kommunen om man höll staden ren och lägga mer energi på det. Vi tycker att man borde lägga fler små soptunnor lite överallt i stan, så att det blir lättare för folk att slänga sitt skräp rätt och staden hålls renare. Kommunen kan också ha regler och böter för dem som skräpar ner, så att fler tänker på att hålla rent.

3. Vi har också tänkt att man kanske försökte göra det mer tryggt för yngre genom att försöka ha mer belysning under kvällarna och ha fler kameror runt omkring stan eftersom vissa vid Svedjan inte är funktionella. Fler övervakningskameror kan också hjälpa till att förebygga brott och göra att fler känner sig säkra. Kameror kan placeras på platser där det ofta är mycket folk, till exempel vid stationen, torget eller runt butiker.

4. Mötesplatser för olika åldrar

Vi har funderat på att skapa en mötesplats för alla åldrar, men har särskilt sett ett behov av en riktad mötesplats för unga vuxna i åldern 18–25 år. Det är en åldersgrupp som ofta befinner sig i en förändring i livet, där man kanske har flyttat hemifrån, börjat studera, arbetar eller söker sin väg i livet. I denna period kan det vara svårt att hitta nya sociala sammanhang utanför studier eller arbete. Därför vill vi skapa en plats där unga vuxna kan träffas, umgås och socialisera i en trygg och inspirerande miljö.

5. Missbruk i kommunen

Vi märker att många ungdomar upplever otrygghet i centrum, särskilt när personer som missbrukar eller hänger i grupper där skapar stök och oro. Det här påverkar viljan att vistas där, och det begränsar vår frihet att röra oss i vårt eget samhälle.

4. Engagera unga

1. Kommunen borde försöka ha ett "ungdomsråd" som kommunutvecklarna fast som ett riktigt jobb för unga som finns hela tiden, där man hela tiden kan vara med och påverka och komma med idéer för att utveckla kommunen.

2. Det kan vara ett råd med unga från olika delar av kommunen som får träffas regelbundet, prata om viktiga frågor, och samarbeta direkt med kommunutvecklare och politiker. Ungdomarna kan få en liten lön eller ersättning för sitt arbete, precis som ett deltidsjobb.

Resultat ifrån undersökningar

4.1. Vilken affär skulle invånarna vilja ha i Hedemora?

Affärer	Antal	Andel
Gina tricot	35 röster	19%
Normal	114 röster	62%
Jack&jones	22 röster	12%
Kicks	13 röster	7 %

4.2 Vad kan kommunen förbättra?

Förslag	Antal	Andel
Bättre vägar & cykelbanor	12 Röster	11%
Fler bostäder	6 Röster	6%
Tryggare skolor och satsningar på ungdomar	14 Röster	13%
Fler affärer och bättre lokal handel	73 Röster	70%

4.3 Intervjuer på stan

Vi har pratat med närmare fyrtio personer av olika kön, olika åldrar och med bakgrunder om hur de trivs i kommunen och vad som kan bli bättre. Vi listar de två mest vanlig svaren

1. Vad är det bästa med att bo i Hedemora?

Det var nära till allt

Fin natur

2. Vad saknar ni i kommunen?

Badhus

Köpcentrum

3. Vad tror du skulle kunna få fler att flytta till kommunen?

Satsa mer på ungdomar

Fler affärer

4. Vad kan vi göra bättre för de unga i kommunen?

Ordna fler fritidsaktiviteter och mötesplatser

Lyssna på de unga

Slutsats och sammanfattning

Vi som kommunutvecklare anser att för att möta de utmaningar som Hedemora kommun står inför, det vill säga en åldrande befolkning och brist på unga i viktiga yrken, behöver politikerna satsa på flera områden. Vi rekommenderar politikerna att bredda utbildningsutbudet, gärna med nya gymnasieprogram och en lokal högskola, för att ge unga fler möjligheter att stanna kvar. Det är viktigt att underlätta för unga att få sommar- och deltidsjobb genom stöd till nya företagare och fler praktikplatser.

Kommunen bör också förbättra kollektivtrafiken till småbyarna och utveckla stadens mötesplatser, exempelvis gallerian och offentliga platser, för att stärka gemenskap och locka fler besökare.

Vi föreslår också att kommunen satsar på fler mötesplatser, särskilt för unga vuxna, där man kan träffas, umgås och känna sig trygga. Vi anser att detta är en av de viktigaste punkterna för att stärka gemenskapen och skapa en attraktivare kommun. Slutligen är det viktigt att satsa på renare och tryggare stadsmiljöer för att öka livskvaliteten för alla invånare. Dessa insatser tror vi är avgörande för att Hedemora ska kunna växa och bli en ännu bättre plats att leva på.

Skrivet av kommunutvecklarna 2025

Artan Reka
Ohanis Ohani Adward
Farid Hasan Hasan
Masooma Rahmani
Bahar Alipuor
Daniel Ristic